

Lefejtett és hulladék F-gázok, regenerálás, ártalmatlanítás, gyűjtő kategória bevezetése

Az alábbi útmutató a klímagázokkal (F-ÜHG-k) tevékenységet végző vállalkozások számára kíván útmutatást adni a klímagázok körforgásban tartásának és a „Gyűjtő” vállalkozás regisztrációs kategória vonatkozásában

2022. augusztus 12. napjától hatályos a fluortartalmú üvegházhatású gázokkal és az ózonréteget lebontó anyagokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 14/2015. (II. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 14/2015. Kr.) módosítása. A módosításról a Technológiai és Ipari Minisztérium kezdeményezésére a Kormány döntött, a Magyar Közlöny 127. számában jelent meg (266/2022. (VII. 27.) Korm. Rendelet). A Nemzeti Klímavédelmi Hatóság honlapján megjelent egy [tájékoztató](#) is, mely a főbb változásokat részletezi.

A 14/2015. Kr. módosításának elsődleges célja, hogy a visszanyert klímagáz (F-ÜHG) körforgásban tartással eredeti céljára felhasználható maradjon, és csak a legszükségesebb esetben váljon hulladékká és kerüljön ártalmatlanításra, megteremtve ezzel a klímagázok (F-ÜHG-k) hatékony kereskedelmi rendszerét.

1. Mire jogosít a gyűjtő regisztrációs kategória?

Visszanyert F-ÜHG átfejtése vagy lefejtése nélkül regenerálás vagy ártalmatlanítás céljából történő, kizárólag országon belüli kereskedelemre, vásárlásra, értékesítésre, gyűjtésre, szállításra.

2. Hogyan válik egy vállalkozás „gyűjtő” regisztrációs kategóriában végezhető tevékenység végzésére jogosulttá?

„Gyűjtő” kategória megszerzéséhez nem kell klímagáz kezelésére jogosító vállalkozás-képesítéssel rendelkeznie annak a vállalkozásnak, amelyik ezt a tevékenységet kívánja végezni, ugyanakkor regisztrálnia szükséges a Klímagáz adatbázisban, mint „gyűjtő”.

3. Szükséges-e a „gyűjtőnek” vezetni a Klímagáz adatbázis F-ÜHG raktárában az átvett és átadott gázok készletmozgását?

Igen.

4. Végezhetnek-e gyűjtő tevékenységet a képezített vállalkozások?

Igen, kivéve a HR-IV. kategóriát.

5. Változik-e az F-gáz képesítéssel rendelkező vállalkozások képzési rendszere?

Nem.

6. Szükséges-e a kizárólag „gyűjtő” kategóriával rendelkező vállalkozásnak F-Gáz képesítést szereznie?

Nem, tekintettel arra, hogy képesítéssel rendelkező természetes személyt nem kell alkalmaznia, azonban regisztrációra köteles a Klímagáz adatbázisban, valamint az F-ÜHG raktárban kötelező vezetnie az átvett és továbbadott gázok mennyiségét.

7. Változik-e az F-gázok mozgásának rögzítésére vonatkozó adminisztrációs követelmény?

Nem.

Az F-gáz adatbázisban a hűtőközegek lefejtését, regenerálásra átadását, gyűjtés céljából történő átvételét, és megsemmisítésre történő átadását továbbra is rögzíteni szükséges. [F-gáz Kisokos](#) segíti a vállalkozásokat az adminisztrációs feladatokban való kiigazodásra.

8. Milyen tevékenységeket végezhetnek az F-gáz képesítéssel rendelkező vállalkozások?

A képesített vállalkozások lényegében az eddigi tevékenységüket végezhetik a jövőben is, azaz készülék vásárlása, értékesítése, ártalmatlanításra átvétel, leadás stb., azonban a 14/2015. Kr. egyértelművé tette, hogy a képesítéssel végezhető tevékenységek között szerepel az F-ÜHG-k regenerálásra való átvétele és leadása, illetve a visszanyert F-ÜHG vásárlása, értékesítése, szállítása, gyűjtése és kezelése is.

9. A hűtőközegek kereskedelmével összefüggésben milyen tevékenység végezhető képesítés nélkül?

A 14/2015. Kr. megteremtette a „gyűjtő” vállalkozási kategóriát, amely képesítés nélkül gyakorolható tevékenységi forma, melynek keretében kizárólag a visszanyert F-ÜHG **átfejtése vagy lefejtése nélkül** regenerálás vagy ártalmatlanítás céljából történő, kizárólag országon belüli kereskedelme, vásárlása, értékesítése, gyűjtése, szállítása végezhető, azonban ezeket a tevékenységeket a Klímagáz adatbázis F-ÜHG raktár menüpontjában rögzíteni szükséges.

E kategória bevezetésének célja, hogy a képesített vállalkozások (e kört is lefedő tevékenységén túl) a visszanyert hűtőközegek kereskedelme minél szélesebb körben biztosított legyen.

10. Mikor válik hulladékká egy hűtőközeg (klímagáz)?

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény alapján hulladéknak minősül bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles.

Egy hűtőközeg (klímagáz) alapvetően két esetben válhat hulladékká:

- további felhasználása jogszabály által tiltott, így már eleve visszanyerésekor

- hulladéknak kell tekinteni (pl. ózonkárosító összetevőt tartalmazó hűtőközeg),
- F-ÜHG esetén regenerálásra előkészítése során nyilvánvaló válik, hogy oly mértékben szennyezett, hogy regenerálására nincs lehetőség.

Mindaddig tehát, amíg jogszabályi rendelkezés, vagy a klímagáz (F-ÜHG) birtokosa nem nyilvánítja hulladéknak azt, a hűtőközeget (klímagázt) terméknek kell tekinteni.

11. A visszanyert klímagázokkal (F-ÜHG-kel) való tevékenységek (átvétel, leadás, kereskedelem, gyűjtés, kezelés) végezhető-e hulladékkezelési engedély nélkül?

Abban az esetben igen, ha a klímagáz (F-ÜHG) nem válik hulladékká visszanyerése során. Egy visszanyert F-ÜHG-vel végzett tevékenységek tehát mindaddig termékkel végzett tevékenységnek minősülnek, amíg az hulladéknak nem tekinthető, azaz nem lép ki a körforgásból.

Gyakorlati segítséget nyújthat a hűtőközeg minőségének ellenőrzésében egy rendszeresen vezetett szerviznapló, vagy mobil hűtőközeg analízátor is.

12. Mi a teendő, ha egy hűtőközeg (klímagáz) visszanyerése pillanatában már hulladékká vált, azaz hulladéknak kell tekinteni?

Ebben az esetben a visszanyerést végző képesített vállalkozás a visszanyert hűtőközeget (klímagázt) hulladékként köteles kezelni, és az ártalmatlanítás céljából történő gyűjtése, szállítása és kezelése során az veszélyes hulladéknak minősül.

Ennek megfelelően szükséges szállításakor a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet szerinti nyomtatványt kitölteni („SZ jegy”), a veszélyes hulladék szállítására előírt egyéb szabályokat betartani, továbbá az erre engedéllyel rendelkező vállalkozásnak a veszélyes hulladékokra előírt ártalmatlanításáról (égetés) gondoskodni.

13. Változik-e a hűtőközegek címkézésével és szállításával összefüggő szabályozás?

A hűtőközegek szállítótartályainak címkézése változatlan marad, a címke tartalmi követelményeit a Bizottság 2015/2068/EU rendelete szabályozza. A hűtőközegek szállítása változatlanul az [ADR \(veszélyes áruk fuvarozása\)](#) előírások alapján történik. ADR mentességgel való szállítás kis szállítási mennyiség (maximum 1000 kg vagy 1000 liter) esetén gyakorolható.

A hűtőközeg veszélyes hulladékként való szállítására kizárólag abban az esetben kell sort keríteni, ha a hűtőközeget nem regenerálás, hanem ártalmatlanítási céllal, hulladékként kell szállítani.

14. Kinek a tulajdonát képezi a visszanyert hűtőközeg?

A lefejtett hűtőközeg a készüléktulajdonos tulajdonát képezi. Ahhoz, hogy az F-gáz képesítéssel rendelkező vállalkozás, illetve a 14/2015. Kr. módosításával bevezetett „gyűjtő” a visszanyert hűtőközeget átvegye a készüléktulajdonostól, egy átadás-átvételi megállapodás szükséges a felek között, valamint a gázmozgást rögzíteni szükséges a „gyűjtő” által a Klímagáz adatbázis F-ÜHG raktárában is.

15. Lehet-e kereskedni a visszanyert hűtőközeggel?

Igen.

A 14/2015. Kr. módosításának egyik alapvető célja a visszanyert hűtőközeggel való hatékony kereskedelem megteremtése volt. Ennek megfelelően a visszanyert és hulladéknak nem minősülő hűtőközeg forgalomképes termék, azt a berendezés-tulajdonos értékesítheti a gyűjtő vagy képesített vállalkozás számára, továbbá a gyűjtők és a képesített vállalkozások egymás között is szabadon értékesíthetik, oly módon, hogy a Klímagáz adatbázis F-ÜHG raktár menüpontjában az adatszolgáltatási kötelezettségüket teljesítik. A visszanyert F-ÜHG birtokba vételétől számított két éven belül azonban a visszanyert F-ÜHG-val való tevékenység végzésére jogosultnak gondoskodni kell a visszanyert F-ÜHG értékesítéséről, regenerálásra vagy ártalmatlanításra történő átadásáról.

16. Ki jogosult tárolni, és mennyi ideig tárolható a visszanyert hűtőközeg?

A visszanyert hűtőközeg tárolására mind a gyűjtő, mind képesített vállalkozás, mind a berendezés-tulajdonos jogosult. Azonban a tárolás legfeljebb 2 évig tarthat, és ez időszak végéig a tárolást végzőnek gondoskodni kell a visszanyert F-ÜHG értékesítéséről, regenerálásra vagy ártalmatlanításra történő átadásáról.